

Posudek bakalářské práce

Autor/ka práce a studijní obor: Martina Průchová, Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání pro střední školy

Název práce: Komparace pojetí číslovek a jejich klasifikace v akademických příručkách a v učebnicích Čj pro SŠ

Vedoucí/oponent bakalářské práce: Mgr. Michal Hořejší, Ph.D.

	HODNOCENÉ ASPEKTY PRÁCE	A	B	C	N	NN
1	Samostatnost zpracování, porozumění problematice, originalita práce	×				
2	Formulace cílů práce a jejich splnění	×				
3	Koncepce a struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)	×				
4	Práce s literaturou/ s prameny (stav bádání, využití databází, práce s cizojazyčnou literaturou, interpretace a kritická reflexe textů, výběr a úplnost pramenné databáze, její kritika a interpretace)			×		
5	Adekvátnost použitých metod a jejich aplikace			×		
6	Formulace závěrů, příp. výsledky výzkumu	×				
7	Formální stránka práce (grafická úprava, jazyková a stylistická úroveň)	×				
8	Formální stránka práce (citační praxe a bibliografické odkazy)		×			

A = výborně	B = velmi dobře	C = dobře	N = nelze hodnotit	NN= nevyhověl/a
-------------	-----------------	-----------	--------------------	-----------------

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Bakalářská práce Martiny Průchové si klade za cíl „porovnat výklad číslovek v různých akademických příručkách, zjistit úroveň a odbornost výkladu v učebnicích českého jazyka pro střední školy a vypracovat vlastní návrh výukového pracovního listu pro uplatnění ve výuce na středních školách.“ (s. 7). Ač v textu nacházím několik (třeba i zásadnějších) nedostatků, jsem přesvědčen, že své cíle autorka naplnila. Práci proto hodnotím jako velmi dobrou.

Text sestává ze dvou okruhů nazvaných „teoretická“ a „praktická“ část, přičemž první jmenovaný (s. 9–29) je věnován komparaci mluvnice a učebnic, druhý (s. 30–49) představuje návrh výukového a pracovního listu. Členění i rozsah považuji za adekvátní, problém ovšem spatřuji ve volbě označení „teoretická část“. Oddíl se totiž teorií fakticky nezabývá, nýbrž pouze porovnává, jak jednotlivé mluvnice (označení „příručky“ nevnímám jako přiléhavé) přistupují k členění číslovek, resp. k jejich vymezení. Velmi přitom oceňuji podkapitolu 1.2

Náhled akademických příruček na diskutabilní jevy, která by z hlediska „teorie“ mohla být nejzajímavější, kdyby autorka neskončila konstatováním, podle něhož „všechna slova vyjadřující kvantitativní význam náleží do číslovek...“ (s. 18). Zřetelně zde chybí alespoň dílčí úvaha o smyslu slovnědruhového třídění jako takového. Vzhledem k povaze bakalářské práce však tento nedostatek nehodnotím jako kruciální.

Kvalitu následné podkapitoly 1.4, v níž autorka porovnává výklady číslovek ve středoškolských učebnicích, považuji za silně limitovanou několika faktory. Tím prvním je, že se jen málo opírá o zjištění, jež plynou z kapitoly předcházející, tj. neobrací se k tomu, jak učebnice zacházejí s různými „akademickými“ postoji ke kategorizaci. Tím druhým je teoreticky zcela nepodložené hodnocení didaktické kvality učebnic. Na pozadí jakých kritérií se Průchová rozhoduje tvrdit, že „učebnice může být málo atraktivní“ (s. 26), se čtenář jednoduše nedozví.

Poslední kapitola, jež přináší návrh výukového a pracovního listu, působí přesvědčivě. Věřím, že zvláště navržená cvičení mohou na studující působit „atraktivně“ (s. 50), skutečné argumenty pro toto tvrzení však nenacházím.

Z uvedeného vyplývá, že předložená práce vykazuje dobré dílčí kvality, ve svém celku však postrádá kýženou koherenci. Problémem je přitom slabá opora v teorii a snad i přílišná ambice sestavit výukové podklady na základě zjištění plynoucích z kritiky pramenů.

Z formálního hlediska je práce provedena kvalitně. Chyby a stylistické lapsy se vyskytují jen sporadicky: např. „Pozornost je věnována dále“ (s. 7) > „je dále věnována“; „se budu vyvarovat“ (s. 8) > „se budu snažit vyvarovat“ (?); nadbytečné „např. x, x, x aj.“ (s. 11); vadná vazba „reaguje, že“ (s. 13); „většina slov mají“ (s. 17) > „má“; chybné dvojí vrocení učebnice od nakladatelství Taktik (s. 22); „jednu číslovka“ (s. 35) > „číslovku“. Za nevhodný považuji způsob citování středoškolských učebnic, který navíc autorka nedodrží zcela důsledně: užití Ing. Petra Mrázkové, 2005 namísto standardnějšího Mašková 2005 je matoucí; tím spíše, že v „Seznamu použité literatury“ na s. 51–54 Průchová citace řadí nikoli podle nakladatelství, nýbrž podle jména první autorky či autora.

Tím se dostávám k poslední větší výtce. Práce postrádá zakotvení v literatuře. Jen tři položky v „Sekundárních zdrojích“ jsou bez nadsázky žalostné. A jak uvádím výše, nulová teoretická báze je citelným nedostatkem klíčové kapitoly, v níž autorka hodnotí kvalitu středoškolských učebnic.

Přes veškeré uvedené nedostatky jde však o práci dobrou, tj. naplňující požadavky kladené na bakalářskou práci, a doporučuji ji proto k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1) V čem spatřujete smysl třídění slov na „druhy“?
- 2) Proč je forma zápisu *před 50 lety* „správná“, zatímco forma *před 50-ti lety* „chybná“?

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře

V Českých Budějovicích dne 26. 5. 2023

.....
podpis vedoucího/oponenta bakalářské práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------